

1978

*staatkundig
gereformeerde
partij*

- program van
beginselen

- gemeente-
program

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

sgp

*staatkundig
gereformeerde
partij*

program van
beginselen

gemeente-
program

sgp

GEMEENTEPROGRAM VAN DE STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ

Preambule (inleiding)

De Staatkundig Gereformeerde Partij acht de gemeenten in het staatsbestel van Nederland onmisbaar voor de behartiging van de lokale belangen. De gemeentelijke overheid is een noodzakelijke en overeenkomstig Gods Woord (Romeinen 13) met overheidsgezag beklede instelling.

Artikel 1

Grondslag

1. De Staatkundig Gereformeerde Partij streeft naar een bestuur van de gemeenten geheel op de grondslag van de in de Heilige Schrift geopenbaarde ordening Gods en staat mitsdien voor de handhaving van het onverkorte artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis (art. 1 Program van beginselen).

Doel

2. De Staatkundig Gereformeerde Partij stelt zich ten doel de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in de gemeente. Haar streven is niet zozeer gericht op de meerderheid van de kiezers als wel op de handhaving en de doorwerking van de beginselen, door haar beleden, waarvan haar program een korte samenvatting vormt (art. 2 Program van beginselen).

Gezag

3. De gemeentelijke overheid regeert bij de gratie Gods. Zij ontleent haar gezag niet en kan dat ook nimmer ontleen aan het volk.

Gebed

4. De vergaderingen van haar bestuursorganen dienen met gebed te worden aangevangen en beëindigd.

Artikel 2

Bestuursorganen

1. De raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester streven er naar elk voor het hem opgedragen bestuur te handelen overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 van dit program en voorts, voor zover dit niet strijdig is met het voorgaande, overeenkomstig het bepaalde bij de grondwet en de wetten des rijks.

2. Bij de vorming van het college van burgemeester en wethouders wordt het bepaalde in artikel 1, eerste en tweede lid, zoveel mogelijk nagestreefd.

3. Indien ten behoeve van de beleidsvoorbereiding van de regeling en het bestuur van de gemeente commissies worden ingesteld, dan dient er naar te worden gestreefd zoveel mogelijk alle raadsfracties daarin te doen vertegenwoordigen. Evenwel dienen personen, die trachten het gezag te ondermijnen, te worden geweerd. Beheerstaken dienen niet dan in uiterste noodzaak aan commissies te worden opgedragen.

Bij de samenstelling van beheerscommissies wordt het bepaalde in artikel 1, eerste en tweede lid, eveneens zoveel mogelijk nagestreefd.

Artikel 3

Samenwerking

1. Indien een deugdelijke behartiging van de gemeentelijke taak hiertoe noopt, kan met andere gemeenten of andere overheidslichamen een gemeenschappelijke regeling worden aangegaan.

Ten aanzien van de vorming van bestuursorganen in het kader van deze regelingen en de daaraan op te dragen taak, dienen de bepalingen van dit gemeenteprogram te worden nagestreefd.

Bij de samenwerking met andere gemeenten of andere overheden wordt in voorkomende gevallen bij voorkeur gestreefd naar samenwerking met gemeenten c.q. overheden, die in hun beleid dit program tot uitdrukking brengen.

Gewestvorming

2. Indien voor de behartiging van een hoeveelheid overheidstaken, hetzij op vrijwillige, hetzij op verplichte basis, aan gewestvorming wordt meegewerkt, dient naleving van de bepalingen van dit program te worden nagestreefd.

Wijkraden/deelgemeenteraden

3. Indien voor de behartiging van belangen binnen een bepaald gedeelte van een gemeente zogenaamde wijkraden of deelgemeenteraden worden geformeerd zijn daarop, alsmede op de dagelijks bestuurs- en eventuele andere organen, de bepalingen van dit program van toepassing alsof het waren organen van de gemeente.

Artikel 4

Personeelsbeleid

De gemeentelijke overheid dient in haar gehele personeelsbeleid strikte rechtvaardigheid te betrachten. Alleen zij kunnen door de gemeente in dienst worden genomen, die het wettige overheidsgezag aanvaarden en het met alle kracht zullen helpen handhaven wanneer dat gezag meer of minder ernstig wordt bedreigd of ondermijnd.

Zij mag de ongeorganiseerden in geen enkel opzicht in een uitzonderingspositie plaatsen ten opzichte van georganiseerden.

Een goede scholing van het personeel dient te worden bevorderd. Zondagsarbeid in gemeentelijke diensten en bedrijven dient zoveel mogelijk te worden geweerd, met dien verstande dat werkzaamheden in ziekenhuizen, verpleeginrichtingen en dergelijke of in het algemeen werken van barmhartigheid of noodzakelijkheid, zoals die in het belang van de openbare orde, veiligheid en dergelijke, niet meer dan strikt noodzakelijk worden toegelaten. Daarbij dient er naar te worden gestreefd, dat het personeel optimale mogelijkheden worden geboden om de kerkdiensten te bezoeken en ook overigens de rustdag te heiligen.

Artikel 5

Financiën en belastingen

Uitgangspunt voor een verantwoord financieel gemeentebeleid is het werken binnen het raam van een sluitende begroting.

Door de heffing van belasting op onroerend goed dient bij het financieel beleid een meer direct verband te worden gelegd tussen de aanvaarding van nieuwe lasten en de heffing van de belastingen.

Een weloverwogen beheer van de financiën is noodzakelijk teneinde de belastingdruk niet te zwaar te doen zijn.

Bij de samenstelling van de gemeentebegroting is derhalve een globaal inzicht in het financiële beleid op langere termijn gewenst, zodat de belastingen tijdig bijgesteld kunnen worden om zonedig de lasten - verbonden aan nieuwe kapitaalwerken - in de belastingtarieven te kunnen verwerken. Verhoging van tarieven om de geldontwaarding te compenseren is eveneens noodzakelijk.

De te heffen retributies zullen eventueel jaarlijks herzien dienen te worden om te voorkomen dat de kosten, verbonden aan de bewezen diensten, niet meer in verhouding staan tot de verschuldigde retributies.

Artikel 6

Subsidies

Inzake het verlenen van subsidies dient op de voorgrond te staan, dat een zuinig en verantwoord beheer één der factoren is, die mede de bloei der gemeente bepalen, terwijl voorts de volgende grondregels behoren te gelden:

- a. subsidies worden slechts verleend, indien zij het publieke nut en/of het welzijn der gemeente dienen;
- b. zij komen direct noch indirect ten goede aan wat dient tot ongeoorloofd vermaak, belangengroepen en/of stichtingen, die enige verwerpelijke actie ten doel hebben;
- c. zij mogen nooit het karakter van subsidie, dit is bijdrage in het tekort, verliezen.

Artikel 7

(Politie)verordening(en)

In een Algemene Politieverordening (A.P.V.), dan wel in bijzondere strafverordeningen, neemt het gemeentebestuur - voor zover dit binnen zijn bevoegdheid ligt - in elk geval bepalingen op met betrekking tot de zondagsrust, de openbare eerbaarheid, het vloeken en de ontheiliging van Gods Naam in het openbaar, openbare vermakelijkheden, de openbare gezondheid en de openbare orde en veiligheid, als bedoeld in de artikelen 8, 9, 10 en 11 van dit gemeenteprogram.

Artikel 8

Zondagsrust

Het gemeentebestuur bevordert met alle ten diensten staande middelen de zondagsrust en weert op publiek terrein alles wat de heiliging van de zondag belemmert.

Artikel 9

Openbare eerbaarheid

Het gemeentebestuur weert van het publiek terrein alles wat de eerbaarheid en de zedelijkheid aantast en het bevordert alles wat deze verheft. Het exploiteert noch subsidieert een schouwburg of andere instellingen van openbaar vermaak.

Het weert openbare bioscoopvoorstellingen, kermissen, lunaparken, e.d.

Artikel 10

Openbare gezondheid

1. Het gemeentebestuur stimuleert en ondersteunt, waar nodig, de zorg voor de openbare gezondheid.
2. Het bestrijdt het drankmisbruik en het gebruik van en de handel in verdoevende middelen.
3. Het weert crematoria en gelegenheden tot het bewaren of verstrooien van de as van overledenen.
4. Het weert het stichten van klinieken en het hebben van gelegenheden voor het plegen van abortus provocatus en/of euthanasie.
5. Het beoogt met de drinkwatervoorziening geen ander doel dan het verstrekken van rein en deugdelijk drinkwater.

Artikel 11

Openbare orde en veiligheid

Het gemeentebestuur draagt zorg dat het gezag, de openbare orde en veiligheid te allen tijde worden gehandhaafd. Het waakt ervoor dat er voldoende politietoezicht is.

Artikel 12

Ruimtelijke Ordening

Bij de ordening van de ruimte dient het gemeentebestuur er naar te streven, dat voor de bevolking zo gunstig mogelijke levensomstandigheden worden geschapen. Gestreefd moet worden naar een evenwichtige, natuurlijke groei van bestaande woongemeenschappen.

Bevorderd wordt dat er voldoende grond voor begraafplaatsen aanwezig is.

De plaats van vestiging van hinder veroorzakende bedrijven, industrieën en alle overige activiteiten, die hinder kunnen veroorzaken, verdienen ten opzichte van de situering van woongebieden een zorgvuldige afweging. Het bepaalde in artikel 17 en 27 dient nauwkeurig in acht te worden genomen.

Artikel 13

Grondpolitiek

De particuliere eigendom zal worden gerespecteerd. Uitsluitend het algemeen belang - zoals woningbouw voor permanente bewoning, bijzondere bebouwing, bedrijfsvestiging of civieltechnische, wegenbouwkundige en waterbouwkundige werken - kan de gemeentelijke overheid het recht geven in te grijpen in de eigendomsverhoudingen.

De eigenaar en eventueel andere gedupeerden dienen volledig schadeloos te worden gesteld.

Bij het uitgeven van gronden dient de voorkeur uit te gaan naar de overdracht van eigendom boven de uitgifte in erfpacht.

Aspecten van speculatieve aard dienen bij uitgifte van grond te worden tegengegaan.

Artikel 14

Volkshuisvesting

Grondslag voor het gemeentelijk beleid inzake volkshuisvesting en woonruimteverdeling moet zijn de Goddelijke ordening van huwelijk en gezin, zulks met terzijdestelling van samenlevingsvormen die daaraan niet voldoen.

Verenigingen en stichtingen die in het belang van de volkshuisvesting werkzaam zijn en met name zij, die het eigen woonbezit stimuleren, verdienen de krachtige steun van het gemeentebestuur.

Waar door deze instellingen en ook overigens door het particulier initiatief tekort wordt geschoten, zal de gemeente zelf woningen voor minder draagkrachtigen moeten bouwen.

Degenen, die een woning in een van overheidswege gesubsidieerde sector willen bouwen, dienen op daadwerkelijke hulp van het gemeentebestuur te kunnen rekenen. Voorzieningen in het belang van renovatie en/of rehabilitatie van het woningbestand verdienen krachtige steun van het gemeentebestuur.

Bij de bouw van woningen zal de situering en de exploitatie van groot gewicht worden geacht.

Bij het uitvoeren van werken wordt door de gemeentelijke overheid niet verplicht gesteld, dat de aannemer zich verzekert.

De kosten van centrale voorzieningen van communicatie-inrichtingen dienen slechts ten laste te komen van de gebruikers.

Artikel 15

Monumentenzorg

Het gemeentebestuur dient erop toe te zien, dat monumenten of beeldbepalende panden in goede staat van onderhoud verkeren.

Voor zover rijkssubsidies voor restauraties en/of onderhoud kunnen worden verkregen, moet van gemeentewege hieraan de nodige medewerking worden verleend door middel van een financiële bijdrage die hiervoor in de desbetreffende subsidievoorschriften is aangegeven.

In gevallen waarin een dergelijke subsidieregeling voor de eigenaar van een pand zeer ongunstig is, verdient het aanbeveling tot een hoger bedrag te subsidiëren teneinde restauraties zoveel mogelijk te stimuleren.

Artikel 16

Verkeer en vervoer

In het verkeers- en vervoersbeleid van het gemeentebestuur dient de verkeersveiligheid één van de hoofddoelstellingen te zijn. Hierbij zal vooral aandacht moeten worden besteed aan de verkeersveiligheid voor voetgangers en wielrijders.

Als middel om dit te bereiken kan gestreefd worden naar een zoveel mogelijk scheiden van verkeerssoorten.

Het gemeentebestuur dient het openbaar vervoer te bevorderen, met name in die gevallen waar het een belangrijke functie kan hebben in het woon-werkverkeer in de stedelijke gebieden.

Speciale aandacht dient besteed te worden aan de vervoersmogelijkheden voor bejaarden en gehandicapten.

Artikel 17

Milieu

Het gemeentebestuur heeft tot taak toe te zien op het behoud van een goed leefmilieu en te waken tegen lucht-, bodem- en waterverontreiniging. Hiertoe behoort ondermeer de zorg voor de verwijdering van afvalstoffen door middel van een ophaaldienst voor huisvuil en een openbare riolering.

Aanvragen tot vestiging van milieuverontreinigende industrieën en bedrijven dienen met de meeste zorg behandeld te worden.

Gebieden met bijzondere natuurwetenschappelijke- en landschappelijke

waarden vragen bescherming met inachtneming van het gestelde in de artikelen 26 en 27.

De eigenaren dienen zonodig voldoende schadeloos gesteld te worden. Aan de aanleg van wegen dient een gedegen studie ten aanzien van de gevolgen voor woon- en natuurgebieden vooraf te gaan.

Artikel 18

Onderwijs

Bij de uitvoering van de onderwijswetten houdt de gemeentelijke overheid rekening met wat terzake in het Program van beginselen is vermeld. Het gemeentebestuur neemt geen initiatief tot de oprichting van zogenaamde samenwerkingsscholen. De sexuele voorlichting behoort door de ouders te geschieden en is geen taak van de school.

De gemeentelijke overheid is verantwoordelijk voor het onderwijs, dat aan openbare scholen gegeven wordt, alsook voor de mede daarop gerichte schoolbegeleidingsdiensten. Een schoolbegeleidingsdienst ten behoeve van het bijzondere onderwijs dient op gelijke wijze gesubsidieerd te worden als een algemene schoolbegeleidingsdienst.

Uit alle onderwijs dient te worden geweerd hetgeen de eer des Heeren en het gezag der overheid aanrandt. Aan de leraren en onderwijzers wordt opgedragen liefde tot het vaderland en het vorstehuis en eerbied voor het gezag aan te kweken.

Godsdienstonderwijs in reformatorische schriftuurlijke zin gegeven aan openbare scholen dient te worden bevorderd.

Artikel 19

Jeugdwerk

Jeugdwerk behoort in principe te liggen in het verlengde van de opvoeding, waarbij er op dient te worden gelet, dat ouders in dat jeugdwerk een rol van overwegende betekenis vervullen.

De gemeentelijke overheid dient de grootst mogelijke terughoudendheid bij subsidiëring van jeugdwerk te betrachten. Indien zij subsidiëring overweegt, geeft zij zich rekenschap van het antwoord op de vraag of de door Gods Woord gestelde normen niet worden overschreden.

Met kracht dient stelling te worden genomen tegen het sterk toenemend gebruik van alcohol en andere bewustzijnsveranderende middelen, die een verwoestende invloed kunnen uitoefenen op ziel en lichaam.

Op bepaalde gelegenheden waar jeugdigen elkaar plegen te ontmoeten dient in verband daarmee nauwlettend te worden toegezien.

Artikel 20

Sport

De gemeentelijke overheid kan worden verzocht tot het verlenen van medewerking aan de totstandkoming van objecten, die aan de sportbeoefening dienstbaar zijn.

Terughoudendheid is hierbij geboden en medewerking dient in geen geval te worden verleend indien:

- a. de dag des Heeren daardoor ontheiligd wordt;
- b. de sportbeoefening een professioneel of semi-professioneel karakter draagt;
- c. er sprake van is, dat sportbeoefenaren om geld worden verhandeld;
- d. het financieel belang van de gemeente dit niet gedooft;
- e. de sportbeoefening leidt tot verdwazing.

Artikel 21

Recreatie

De wijze waarop talloze mensen zijn gehuisvest, alsmede het huidige leefpatroon brengen een min of meer natuurlijke behoefte aan recreatie teweeg. De gemeentelijke overheid dient deze behoefte te erkennen.

Aan de uit particulier initiatief voortkomende plannen voor verantwoorde recreatie kan de nodige medewerking worden verleend, waarbij in elk geval de volgende begrenzingen in acht worden genomen:

- a. zondagsrust moet gewaarborgd zijn waardoor zondagsheiliging wordt bevorderd;
- b. zedelijkheidsnormen dienen in acht genomen te worden;
- c. kansspelen dien te worden uitgesloten;
- d. kermisachtige vermaakindustrie dient te worden verboden.

Voorts verdient de instandhouding van natuurgebieden en groenvoorzieningen ten behoeve van verantwoorde recreatie krachtige steun.

Artikel 22

Cultuur

De cultuurtaak van de gemeente dient in hoofdzaak een conserverende te zijn. Wanneer in deze coördinerend en/of stimulerend optreden van gemeentewege is gewenst of vereist, of wanneer, als het om hedendaagse cultuur gaat, een dergelijk optreden van gemeentewege wordt verlangd, wordt medewerking slechts dan verleend indien onomstotelijk vaststaat dat de door Gods Woord gestelde normen niet worden overschreden en het financieel belang der gemeente niet wordt geschaad.

Voorkeur dient uit te gaan naar ondersteuning van particulier initiatief.

Artikel 23

Welzijn

Het welzijn van de burgers dient door de gemeentelijke overheid bevorderd te worden in die zin, dat het materieel welzijn ondergeschikt is aan het geestelijk welzijn. Zij dient daarom maatregelen te bevoor-

deren, die het welzijn van de burgers beogen, evenwel met de duidelijke begrenzing dat wat zij in deze onderneemt gericht dient te zijn op vervulling van de door God aan de mens geschonken opdracht om Hem bovenal lief te hebben en de naaste als zichzelf.

Artikel 24

Maatschappelijke dienstverlening

Met erkenning en inachtneming van terzake door kerken, instellingen en particulieren onderhouden activiteiten, dient de gemeentelijke overheid krachtens wettelijke voorschriften en naar objectieve maatstaven hulp te verlenen aan hen die deze behoeven. Zij dient daarbij te bevorderen dat personen die deze hulp ontvangen in hun eigen onderhoud kunnen voorzien.

Aan kwetsbare groepen in de samenleving behoort bijzondere aandacht te worden besteed onder meer tot uitdrukking komende niet uitsluitend in materiële, doch ook in het betrachten van immateriële aspecten van hulpverlening.

Zoveel als in haar vermogen ligt, werkt de gemeentelijke overheid mee aan de bestrijding van werkloosheid.

Artikel 25

Werkgelegenheid

Het gemeentebestuur dient verantwoorde werkgelegenheid te bevorderen. Dit dient onder andere te geschieden door de volgende middelen:

- a. het scheppen van goede infrastructurele voorzieningen;
- b. het regelmatig contact houden met de in het gebied van de gemeente aanwezige bedrijven;
- c. door bij nieuwe werkgelegenheidsobjecten rekening te houden met de werkgelegenheidsbehoefte van de bestaande en op middellange termijn te verwachten samenstelling van de beroepsbevolking.

Continuwerkende bedrijven, die hun werknemers niet-noodzakelijke zondagsarbeid laten verrichten, moeten worden geweerd.

Bij het tot ontwikkeling brengen van nieuwe gebieden ter bevordering van de werkgelegenheid dient het gemeentebestuur er naar te streven de afstand wonen-werken zo klein mogelijk te houden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 12.

Artikel 26

Economisch beleid

In het economisch beleid van de gemeente dienen de belangen van het midden- en kleinbedrijf in het bijzonder en van het bedrijfsleven in het algemeen een verantwoorde plaats in te nemen.

Artikel 27

Landbouw en visserij

Het gemeentebestuur dient in zijn beleid de landbouw, tuinbouw en visserij te erkennen als van onmisbare betekenis van het nationaal economisch welzijn.

Alsdus vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Staatkundig Gereformeerde Partij, gehouden te Utrecht op 25 februari 1978

Ds H. G. ABMA, voorzitter

C. G. BOENDER, secretaris

Voor inlichtingen wende men zich tot ons

VOORLICHTINGSCENTRUM

Hooigracht 21, 2514 BE 's-Gravenhage, telefoon 070 - 46 86 88

Giro 119560 t.n.v. Penningmeester van de S.G.P. te 's-Gravenhage